

mulier instituut

Gezonde kantine?

Uitkomsten Nationaal Sport Onderzoek najaar 2013

Janine van Kalmthout
Remko van den Dool

Inleiding

Het samenwerkingsverband Convenant Gezond Gewicht (CGG) zet zich in om de stijgende trend van overgewicht en obesitas om te buigen in een daling. Een van de aandachtspunten daarbij is gezonde voeding in de sport.

Op verzoek van het Convenant Gezond Gewicht zijn vragen opgesteld over het aanbod en de consumptie van gezonde voeding in de sportkantine of horecagelegenheid bij een sportaccommodatie.

De vragen zijn onderdeel van het Nationaal Sport Onderzoek (NSO) 2013. Aan het onderzoek hebben 4.034 Nederlanders van 15 jaar en ouder deelgenomen.

Het veldwerk is uitgevoerd door GfK. De steekproef vormt een representatieve afspiegeling van de Nederlandse (Internet)populatie van 15 jaar en ouder (op de kenmerken leeftijd, geslacht, regio en Opleidingsniveau).

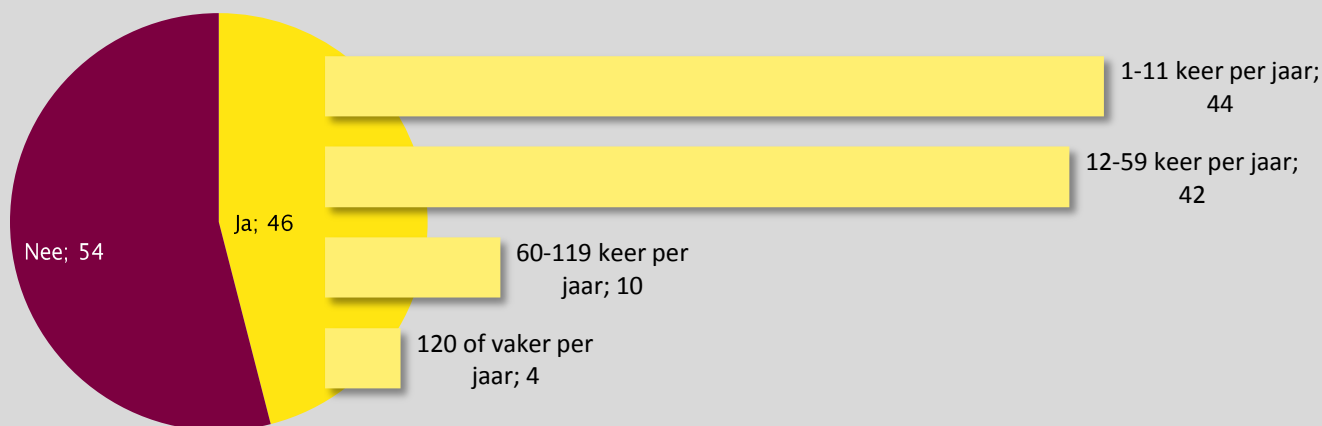
De dataverzameling heeft plaatsgevonden van vrijdag 22 november 2013 tot en met woensdag 4 december 2013.

In deze rapportage worden de resultaten per onderwerp kort beschreven. De tabellen met resultaten per vraag staan in de bijlage

Bezoek sportkantine

Heeft u in de afgelopen twaalf maanden een sportkantine of een andere horecagelegenheid bij een sportaccommodatie bezocht? (percentage Nederlanders, n=4.034) En zo ja, hoe vaak? (percentage bezoekers, n=1.840)

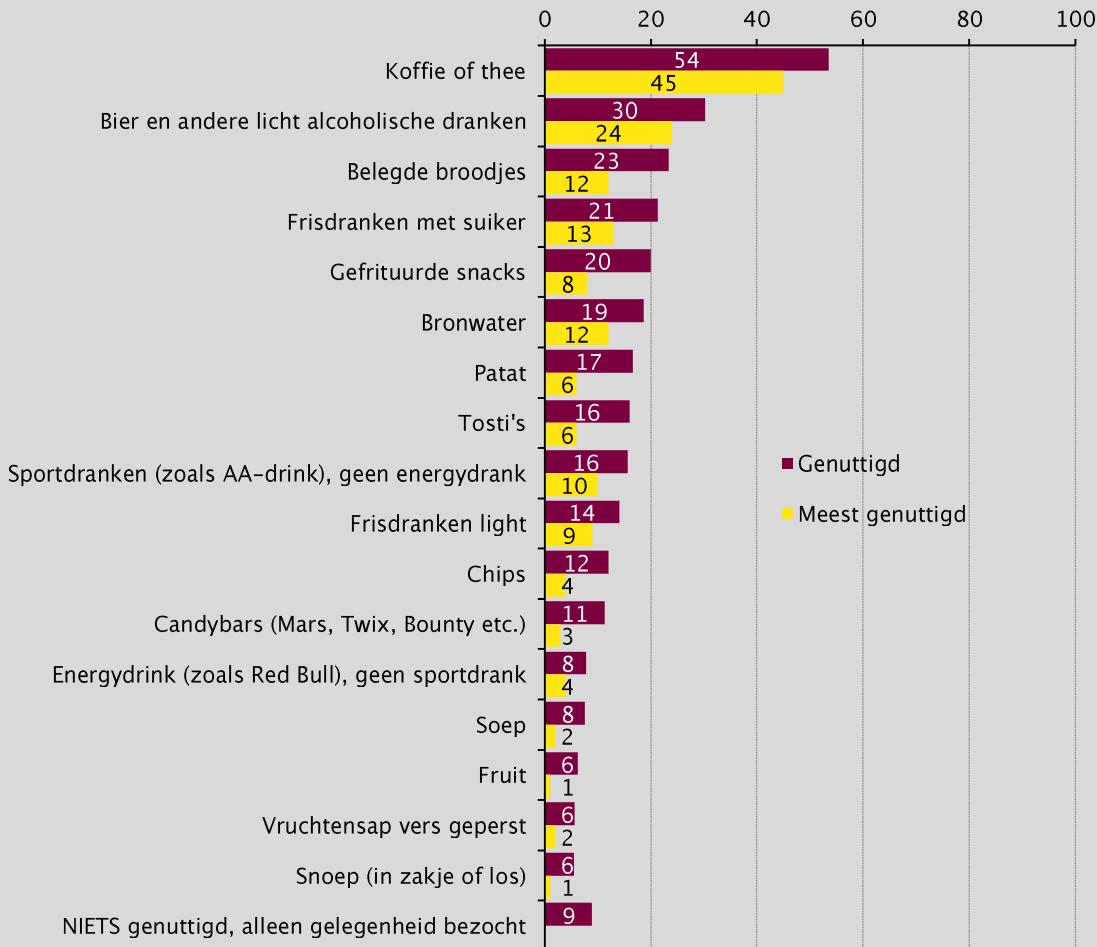
Denk bij sportaccommodaties aan sportvelden, sporthallen, zwembaden en fitnesscentra.

- De helft van de Nederlanders (15 jaar en ouder) heeft de afgelopen twaalf maanden een sportkantine of horecagelegenheid bij een sportaccommodatie bezocht.
- De kantinebezoekers zijn vaker jeugdigen (15-20 jaar) dan ouderen (50 jaar en ouder).
- Een kwart van de niet-sporters bezoekt een sportkantine (Bijlage tabel B1).
- Bezoekers brengen gemiddeld 33 keer per jaar een bezoek aan een sportkantine of andere horecagelegenheid bij een sportaccommodatie.
- Tweevijfde van de bezoekers bezoekt deze incidenteel, maximaal 1x per maand.
- Een andere tweevijfde van de bezoekers is een meer regelmatige bezoeker, 1 x per maand tot 1x per week.
- Ouderen (50 jaar en ouder) bezoeken vaker horeca op of nabij de sport dan jongeren. (Bijlage tabel B1)

Consumpties in sportkantines

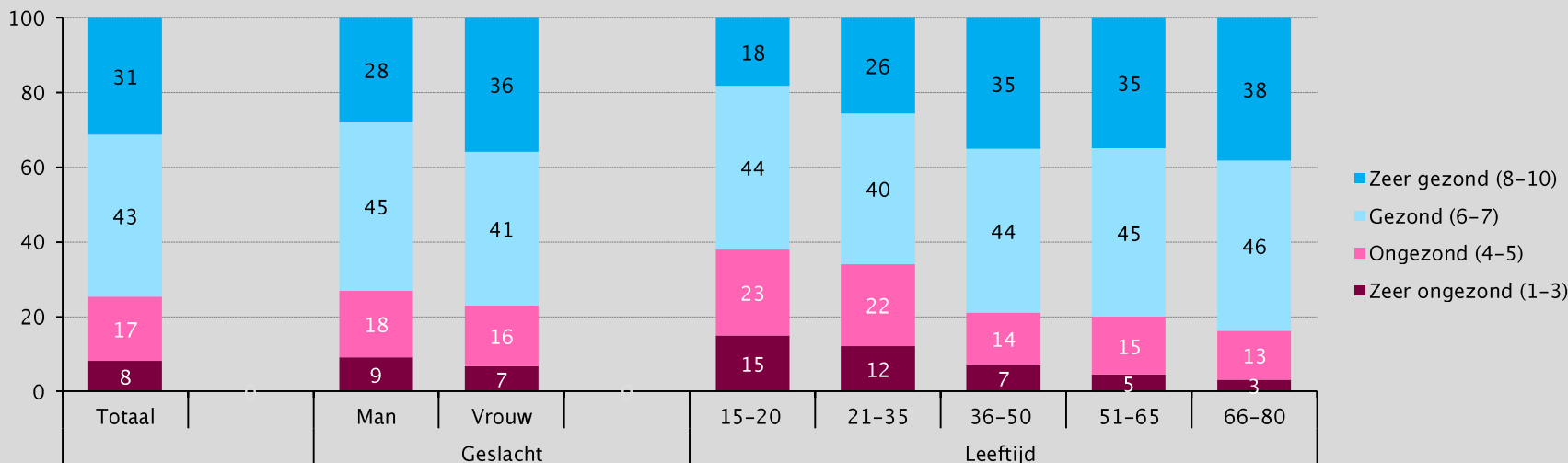
Welke van de volgende producten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in een sportkantine of andere horecagelegenheid bij sportaccommodaties genuttigd en welke 3 het meest? (bezoekers horeca bij sport, n=1.840)

- Een op de tien bezoekers van een sportkantine gebruikt geen consumpties.
- De helft van de bezoekers drinkt koffie of thee. Drie op de tien bezoekers drinkt bier of andere licht alcoholische dranken in de sportkantine.
- Sporters die regelmatig sporten (≥ 1 x per week) drinken vaker bier, sportdrink en bronwater in de sportkantine dan de minder regelmatige sporter. (Bijlage tabel B2)
- Koffie/thee wordt het meest genuttigd door kantinebezoekers gevolgd door bier en licht alcoholische dranken en frisdranken met suiker.
- Mannen hebben een andere top 3 dan vrouwen. Bier komt in de top 3 van de vrouwen niet voor (bier staat op 6). Bronwater staat niet in de top 3 van de mannen (staat op 6). (Bijlage tabel B3)

(On)gezonde consumptie in sportkantine

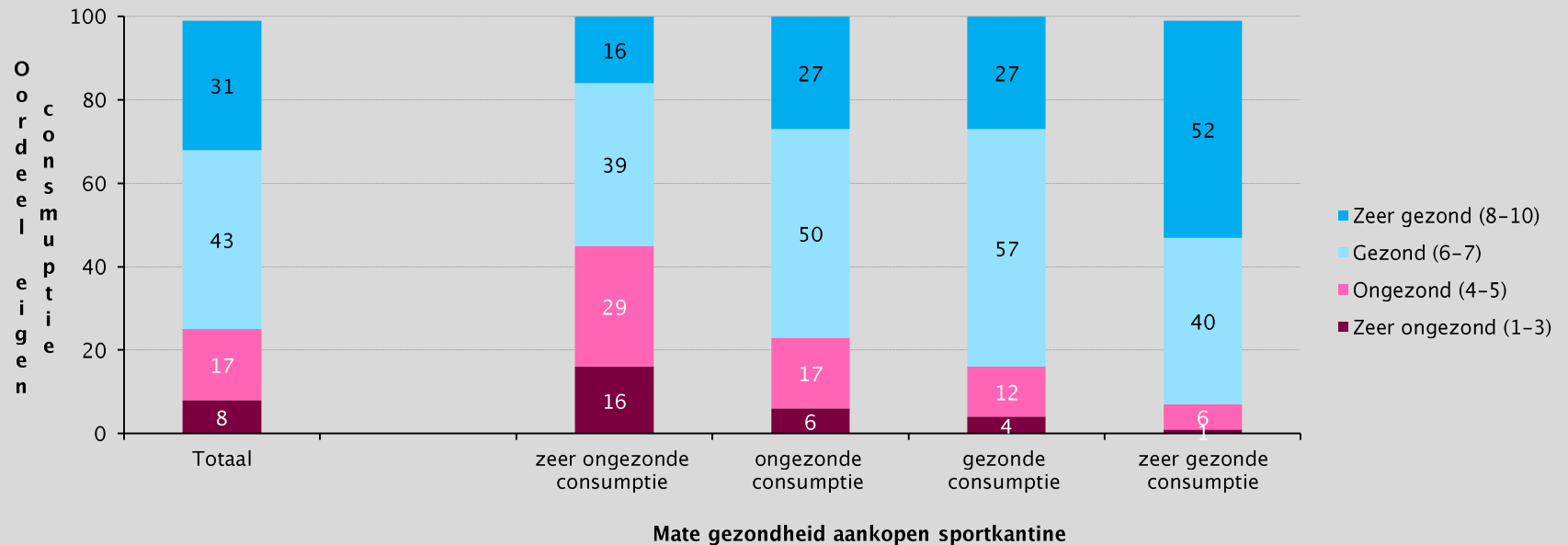
Hoe gezond waren uw consumpties in een sportkantine of andere horecagelegenheid bij een sportaccommodatie afgelopen jaar?
(rapportcijfer 1-10, bezoekers die consumeerden, n= 1.684)

- Driekwart van de bezoekers beoordeelt de gezondheid van hun consumptie in de sportkantine met een 6 of hoger.
- Een kwart van de bezoekers geeft een onvoldoende voor de gezondheid van hun consumptie in sportkantine.
- Kantinebezoekers van 36 jaar en ouder beoordelen hun consumpties in sportkantine vaker met een goed tot zeer goed voor de gezondheid dan jongere horecabezoekers. Jeugdige horecabezoekers (tot 36 jaar) beoordelen hun consumptie vaker als zeer ongezond, een rapportcijfer van 1 tot 3.
- Ook niet sporters (0 tot 11 keer sporten per jaar) beoordelen hun consumptie vaker als ongezond (rapportcijfer 1-3) dan sporters. (Bijlage tabel B4)

(On)gezonde consumptie in sportkantine

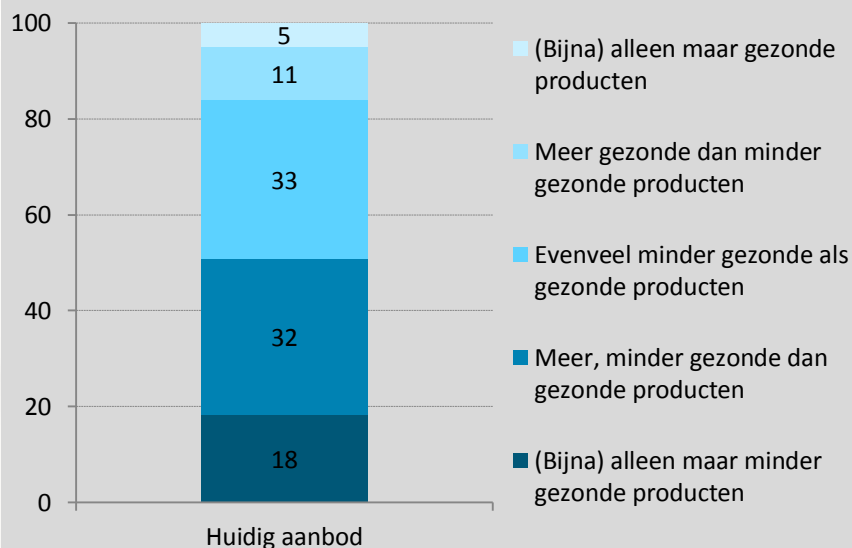
Relatie nuttigen (on)gezonde consumptie en eigen oordeel (on)gezonde consumptie in sportkantines (percentage bezoekers dat consumeert, n=1.684)

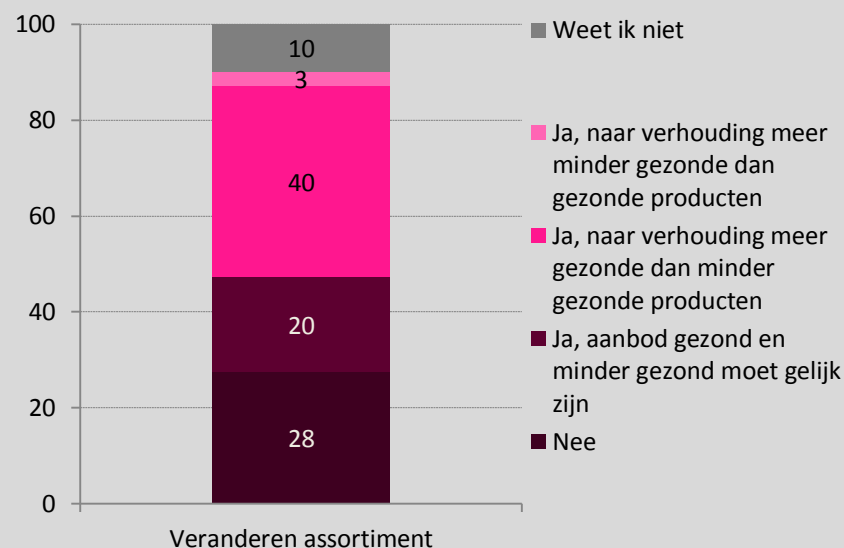
- Het oordeel van de bezoekers over de gezondheid van hun consumpties in de sportkantine komt goed overeen met de feitelijke consumptie.
- Bezoekers die voornamelijk ongezonde producten nuttigen in de sportkantine oordelen ook negatiever over de gezondheid van hun consumptiegedrag dan bezoekers die zeer gezond consumeren in de sportkantine.

(On)gezond assortiment sportkantine

Hoe omschrijft u de verhouding van het aanbod gezonde en minder gezonde producten in de door u bezochte sportkantine(s)?
(bezoekers, n= 1.840)

Moet de verhouding van het aanbod gezonde en minder gezonde producten in een sportkantine veranderen?
(bezoekers, n= 1.840)

- Een derde van de kantinebezoekers geeft aan dat het assortiment meer uit minder gezonde dan gezonde producten bestaat. En een vijfde gaat dat het assortiment (bijna) alleen maar uit minder gezonde producten bestaat.
- Ook een derde geeft aan dat er evenveel gezonde als minder gezonde producten zijn. (Bijlage tabel B5)

- Drie vijfde van de kantinebezoekers vindt dat de verhouding van het gezonde en minder gezonde aanbod moet veranderen.
- Vrouwen vinden vaker dan mannen dat er naar verhouding meer gezonde dan minder gezonde producten in het assortiment moeten zijn. (Bijlage tabel B6)

(on)gezonde voeding in sportkantines

Mening over uitspraken over voeding in sportkantines (Nederlandse bevolking eens met de uitspraak, n= 4.034)

- Driekwart van de Nederlanders vindt dat in sportkantines het drinken van water na het sporten gestimuleerd moet worden.
- Vrouwen zijn het met die stelling vaker eens dan mannen. “Gepensioneerden” onderschrijven die stelling minder dan de andere leeftijdsgroepen. (Bijlage tabel B7)
- Jonge volwassenen tot 36 jaar zijn ondersteunen deze stelling minder dan oudere volwassenen. De helft van de Nederlanders is het eens met deze stelling.
- Een op de tien Nederlanders ondersteunt de suggestie dat ongezonde producten bij sport horen.

Conclusies

- In het Nationaal Sport Onderzoek 2013 zijn vragen opgenomen over het aanbod en de consumptie van gezonde voeding in sportkantines en horeca bij een sportaccommodatie. In totaal zijn 4.034 Nederlanders bevraagd over dit onderwerp.
- De helft van de Nederlanders (15 jaar en ouder) heeft de afgelopen twaalf maanden een sportkantine of horecagelegenheid bij een sportaccommodatie bezocht. Een kwart van de niet-sporters bezoekt een sportkantine.
- De helft van de kantinebezoekers geeft aan dat het assortiment in de sportkantine veelal of alleen maar uit minder gezonde producten bestaat.
- Driekwart van de bezoekers beoordeelt de gezondheid van hun consumptie in de sportkantine met een 6 of hoger. Een kwart beoordeelt de gezondheid van hun consumptie met een onvoldoende.
- Drie vijfde van de kantinebezoekers vindt dat de verhouding van het gezonde en minder gezonde aanbod moet veranderen naar een gelijke verdeling of meer gezond aanbod dan ongezond aanbod.
- Driekwart van de Nederlanders vindt dat in sportkantines het drinken van water na het sporten gestimuleerd moet worden.
- Slotsom: Nederlanders geven aan dat er ruimte is voor een meer gezonder consumptieaanbod in sportkantines. Dat sluit prima aan bij de ambities van het Actieplan “Alles is Gezondheid..” (Nationaal Programma Preventie) van het ministerie van VWS.

Bijlagen

Tabel B1. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden een sportkantine of een andere horecagelegenheid bij een sportaccommodatie bezocht? (percentage Nederlanders, n=4.034)

Denk bij sportaccommodaties aan sportvelden, sporthallen, zwembaden en fitnesscentra.

	Totaal	Geslacht		Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)					Verenigingslid	
		Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120	Ja	Nee
Kantinebezoek															
Ja	46	52	40	63	48	48	40	38	23	41	49	63	62	73	33
Bezoekfrequentie (kantinebezoekers aantal keer per jaar)															
1-11	44	40	49	48	48	43	40	40	65	80	46	31	27	28	61
12-59	42	44	39	29	42	46	45	41	32	18	51	49	36	49	34
60-119	10	11	9	18	6	9	9	14	1	2	3	18	20	15	4
120 of vaker	4	5	3	6	4	3	6	5	2	1	1	1	16	7	1

Tabel B2. Welke van de volgende producten heeft u in de afgelopen twaalf maanden in een sportkantine of andere horecagelegenheid bij sportaccommodaties genuttigd? (bezoekers horeca bij sport, n=1.840)

	Totaal	Geslacht		Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)				
		Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120
Koffie of thee	54	49	59	26	36	61	69	69	59	44	49	56	58
Bieren andere licht alcoholische dranken	30	44	13	30	32	26	35	27	19	27	29	35	35
Belegde broodjes	23	26	19	24	25	26	22	16	22	27	24	24	22
Frisdranken met suiker	21	25	16	29	27	24	15	8	18	24	20	23	23
Gefrituurde snacks	20	22	17	26	22	20	19	11	19	15	20	23	20
Bronwater	19	17	21	19	20	17	20	17	10	13	20	21	22
Patat	17	17	16	30	17	16	13	9	17	18	14	18	17
Tosti's	16	17	14	24	16	16	15	10	14	13	13	19	20
Sportdranken (zoals AA-drink), geen energydrink	16	21	8	26	20	16	12	3	5	11	11	22	23
Frisdranken light	14	14	14	16	13	14	16	13	14	9	14	15	15
Chips	12	12	12	20	14	14	6	7	8	14	12	13	12
Candybars (Mars, Twix, Bounty etc.)	11	12	10	21	17	10	6	2	7	11	11	12	14
Energydrink (zoals Red Bull), geen sportdrink	8	10	5	12	12	8	5	1	3	7	8	9	10
Soep	8	8	7	7	6	8	9	8	6	8	6	10	8
Fruit	6	7	6	10	8	6	4	4	3	8	7	6	7
Vruchtensap vers geperst	6	6	6	5	5	5	8	5	2	6	6	6	6
Snoep (in zakje of los)	6	5	6	12	6	6	3	2	4	5	5	6	7
NIETS genuttigd, alleen gelegenheid bezocht	9	7	11	15	11	8	6	6	11	10	11	6	7

Tabel B3. Welke 3 producten heeft u in de afgelopen twaalf maanden het meest genuttigd? (bezoekers kantine/horeca bij sport, n=1.840)

	Totaal	Geslacht		Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)				
		Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥120
Koffie of thee	45	39	53	17	25	53	62	64	54	36	42	47	47
Bieren andere licht alcoholische dranken	24	37	8	24	26	21	27	24	17	20	23	30	27
Frisdranken met suiker	13	15	11	17	18	14	9	7	14	18	13	13	11
Bronwater	12	10	15	11	12	11	13	12	5	9	14	13	13
Belegde broodjes	12	14	9	9	12	14	11	9	11	14	14	11	10
Sportdranken (zoals AA-drink), geen energydrink	10	13	5	15	12	8	9	3	3	9	7	13	15
Frisdranken light	9	8	10	7	7	9	11	9	10	5	9	10	8
Gefrituurde snacks	8	8	7	12	9	6	7	6	6	6	8	9	7
Tosti's	6	6	7	9	6	7	6	6	7	6	5	8	6
Patat	6	5	6	14	6	4	3	3	9	8	5	5	4
Energydrink (zoals Red Bull), geen sportdrink	4	6	2	6	8	3	3	0	2	4	5	4	5
Chips	4	4	4	7	5	4	2	3	3	7	4	3	3
Candybars (Mars, Twix, Bounty etc.)	3	3	3	7	7	2	2		1	6	4	3	4
Soep	2	1	2		2	2	2	2	1	2	2	2	1
Vruchtensap vers geperst	2	1	2	1	0	2	3	1		1	2	2	2
(Gevulde) koeken	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2
Fruit	1	2	1	3	2	2	0	0		2	2	2	1
Ijs (van room gemaakt)	1	1	1	1	0	1	1	2	1	2	1	0	1
Snoep (in zakje of los)	1	0	2	2	1	1		1	1	1	1	2	1

Tabel B4. Hoe gezond waren uw consumpties in een sportkantine of andere horecagelegenheid bij een sportaccommodatie afgelopen jaar? (rapportcijfer 1-10, bezoekers die consumeerden, n= 1.684)

	Geslacht			Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)					Verenigingslid	
	Totaal	Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120	Ja	Nee
1-3	8	9	7	15	12	7	5	3	10	12	9	8	5	7	10
4-5	17	18	16	23	22	14	15	13	16	18	17	18	16	18	16
6-7	43	45	41	44	40	44	45	46	45	38	44	40	47	43	44
8-10	31	28	36	18	26	35	35	38	28	32	30	34	31	32	30

Tabel B5. Hoe omschrijft u de verhouding van het aanbod gezonde en minder gezonde producten in de door u bezochte sportkantine(s)? (bezoekers, n= 1.1840)

	Geslacht			Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)				
	Totaal	Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120
(Bijna) alleen maar minder gezonde producten	18	19	18	23	18	19	17	14	15	20	18	21	18
Meer, minder gezonde dan gezonde producten	32	32	33	32	34	34	32	26	38	36	30	31	34
Evenveel minder gezonde als gezonde producten	33	35	31	31	34	33	32	37	37	30	34	33	31
Meer gezonde dan minder gezonde producten	11	11	11	9	10	10	13	16	7	8	13	11	13
(Bijna) alleen maar gezonde producten	5	3	7	5	4	4	5	7	2	6	6	4	5

Tabel B6. Moet de verhouding van het aanbod gezonde en minder gezonde producten in een sportkantine veranderen? (bezoekers, n= 1.840)

	Geslacht			Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)				
	Totaal	Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120
Nee	28	33	21	27	24	32	25	30	31	27	25	30	26
Ja, aanbod gezond en minder gezond moet gelijk zijn	20	19	20	22	24	18	18	14	19	19	21	17	20
Ja, naar verhouding meer gezonde dan minder gezonde producten	40	34	48	35	39	38	45	41	34	39	41	41	42
Ja, naar verhouding meer minder gezonde dan gezonde producten	3	3	3	2	5	2	3	2	2	5	3	3	1
Weet ik niet	10	11	9	13	8	9	9	14	13	10	9	8	10

Tabel B7. Mening over uitspraken over voeding in sportkantines (Nederlandse bevolking eens met de uitspraak, n= 4.034)

	Geslacht			Leeftijd					Sportdeelname (aantal keer per jaar)					Verenigingslid	
	Totaal	Man	Vrouw	15-20	21-35	36-50	51-65	66-80	0	1-11	12-59	60-119	≥ 120	Ja	Nee
Sportkantines moeten het drinken van water na het sporten stimuleren	76	70	81	79	82	76	76	68	73	72	79	77	78	73	78
Horecagelegenheden bij de sportaccommodaties mogen niet verleiden tot het eten van ongezonde snacks en snoep	53	52	53	20	38	53	62	73	59	49	51	52	48	45	56
Na intensieve sportbeoefening heb je een oppepper nodig ook al is deze ongezond	10	16	6	19	15	12	7	4	8	13	10	13	10	17	8
Bij sport hoort ook het eten van snoep en snacks	8	12	4	10	11	6	6	6	8	10	7	8	7	12	6

The logo consists of a yellow swoosh that starts from the left, loops around the word 'mulier', and ends on the right.

mulier instituut

A blue-tinted photograph of a soccer player in a white jersey and dark shorts, captured in a dynamic pose as if kicking a ball. The background is a grassy field with a fence visible on the left.

mulier instituut
Herculesplein 269
3584 AA Utrecht
t (030) 721 02 20
i www.mulierinstituut.nl

Janine van Kalmthout
J.vankalmthout@mulierinstituut.nl
Remko van den Dool
R.vandendool@mulierinstituut.nl